

sice Dr. F. Kromě toho dál se provoz auta též ve prospěch Magdy F., neboť ji Dr. F. vozí z místa na místo, t. j. z bydliště jejího do sousedního města. Šlo o poměr pouze prekaristický, a žalovaný Dr. F. nebyl provozovatelem vozby. Jeho roli dlužno naopak ze správného stanoviska právního posuzovati tak, že, nejša provozovatelem jízdy, byl přece řidičem jízdného silostroje, o něž tu jde. Neboť řidičem jest, kdo má technické řízení jízdného silostroje, tedy kdo naň dohlíží, když stojí, a kdo jej obsluhuje v provozu (viz Gutenberg-Hartmann: Komentář v § 1 aut. zák., pozn. 14), a nesejde na tom, že v době škodné události snad třetí osoba se skutečně řízení auta ujala a s autem nakládala. Žalovaný Dr. F. ručí však i proto, že se podle předpisu § 51 vlád. nař. čís. 81/1910 ř. z. nepostaral o to, aby auto — když je nechal bez dozoru státi před hostincem —, nemohlo býti uvedeno v pohyb osobami nepovolanými, neboť, i když je uzamkl, přece nechal klíče, umožňující přístup do auta, z lehkomyšlné nedbalosti (§ 1297 obč. zák.) ležeti volně na hostinském stole, u něhož spoluobžalovaný B. s ním seděl, a tak mu disposici s autem a jeho řízení umožnil. Důsledkem toho bylo vedle ručení Magdy F. jako majitelky auta podle § 8 zák. uznati též na ručení žalovaného Dr. F. a netřeba se již obíratí otázkou, zda vozidlo neoprávněným postupem B-ovým bylo odňato i disposici majitelky auta, poněvadž tato ručí podle § 8 aut. zák. bezpodmínečně za provinění svého řidiče (Dr. F.), který škodnou událost přivodil svou nedbalostí. Solidárnost závazků všech žalovaných plyne z předpisu § 3 odst. 4 aut. zák. a § 1302 obč. zák.

Čís. 14634.

Zánik spolku jako sporné strany za opravného řízení.

Zodpovědnost spolku za jednání jeho činovníků ve věcech nekalé soutěže.

(Rozh. ze dne 18. října 1935, Rv I 1701/35.)

Žalobce sporně tvrdí, že žalovaný spolek se sídlem v P. sdružuje autorisované civilní inženýry kulturní v tuzemsku, kteří provádějí vodní stavby kulturní a jmenovitě meliorační. Spolek ten učinil k zemskému úřadu v P. písemné podání ze dne 12. května 1931, psané v sekretariátu spolku na úředním papíře jeho a podepsané předsedou spolku inž. Václavem Š-ým a jednatelem inž. Karlem H-em. V podání odvolává se na usnesení valné hromady spolku, na které prý členy spolku žádáno, aby úřadu sděleno bylo stanovisko k zadávání melioračních prací často nezkušeným a ponejvíce teprve se zařizujícím mladým civilním inženýrům kulturním. V dalším varují se v zájmu celé kulturně-inženýrské praxe úřady, aby velké podniky nebyly zadávány mladým začátečníkům, kteří na úkol takový nestačí pro nezkušenost, nezpracovaný personál, nemožnost kontroly a pro malé finanční prostředky. Tím jsou poškozeni i mladý podnikatel i starší civilní inženýři, na prázdno vyšedší, i stavebníci sami. V podání se poukazuje na skutečný případ a to na to, že inž. P. (žalobce) obdržel jako první zodpovědnou práci »Vodní družstvo

v N.« ve výměře téměř 500 ha v rovinatém území. Množství trativodů muselo býti přeloženo, regulace opravena pro nesprávné fungování a znova nivelováno. Právem vytýkalo se dozorčím úřadům, že schválily zadání velkého toho podniku nezkušenému podnikateli, čemuž mělo býti zabráněno, když o podnik ucházelo se sedm zkušených podnikatelů. Žalobci, ač jinak snaživému, současně zadáno asi dalších 6 podniků s odborným výsledkem přibližně stejným. V podání vyslovuje se dále obava, že v budoucnosti ukáže se vadný postup v zadání prací. Z této obavy vyplynulo uvedené rozhodnutí spolku. Stačilo v počátcích zadávat začátečníkům práce menší. Žalobce dále tvrdí sporně, že údaje jeho se týkající jsou vesměs nepravdivé, že absolvoval příslušné studie, dosáhl titulu inženýra pro vodní stavby, měl v příslušném oboru pětiletou praxi, zvláště ještě půl roku se připravoval na autorisační zkoušku, dosáhl diplomu, osvědčil plnou kvalifikaci a prováděl stavby svěřené bezvadně. Finanční poměry má dobré. Všechny stavby provedeny řádně a bez vad. Zadávání podniků veřejnými korporacemi schvaluje zemský úřad. Žalobce i členové spolku jsou soutěžitelé. Podáním dopustil se spolek nekalé soutěže, ježto, dostav se v rozpor s dobrými mravy soutěže, dopustil se jednání, o němž věděl neb musil vědět, že poškodí žalobce. Žalobce navrhl, by žalovaný spolek byl proto uznán povinným zdržeti se údajů činěných o žalobci v podání na zemský úřad ze dne 12. května 1931 shora uvedených a rozšiřování jich, odstraniti závadný stav, způsobený tímto podáním tím, že učiní zemskému úřadu v P. nové podání, kterým odvolá údaje v podání ze dne 12. května 1931 obsažené, pokud se vztahují na žalobce a uveřejní odvolání na své útraty v denních listech. Žalovaný dozal, že bylo skutečně zasláno k zemskému úřadu v P. podání ze dne 12. května 1931 obsahu uvedeného v žalobě, namítá však hlavně, že nestalo se tak firmou zavazující žalovaný spolek k odpovědnosti za obsah, žalovaný není legitimován, a i kdyby se čin sám stal, nelze jej také subsumovati pod ustanovení zákona o nekalé soutěži. P r v ý s o u d uznal podle žaloby. D ů v o d y: Zcela bezdůvodnou je námitka žalovaného, že se podání nestalo pod firmou spolek zavazující a že spolek nebyl pasivně legitimován. Podle stanov žalovaného spolku je k podpisu spolku podle § 10 nutno podpisu předsedy neb místopředsedy a tajemníka, spolek vůči úřadům zastupuje předseda neb tajemník. Veškeré tyto náležitosti jsou dány. Nutno proto se zabývatí jádrem sporu samého, zda jednání žalovaného jest jednáním příčícím se zákonu o nekalé soutěži. Žalobce pokládá jednání žalovaného za jednání podle kvalifikované všeobecné klausule a za zlehčování. Žalovaný popírá, že by bylo možno považovati zaslání inkriminovaných dopisů za činy, příhodivší se v hospodářském styku. Pojem hospodářský styk nutno však v daném případě vykládati v širším smyslu a nutno považovati tudíž zaslání dopisu za činnost sloužící k uhájení potřeb spolku, jejíž pohnutkou a skutečným následkem jest docílení hospodářského prospěchu členů spolku. Nelze dále uznati i další námitku žalovaného spolku, že by zaslání dopisů na úřady nestalo se za účelem soutěže. Z obsahu dopisu samého i podle výpovědí shora uvedených svědků vyplývá zcela jasně, že byl zde úmysl soutěžitelský mezi mladšími a staršími kolegy inženýry. Soutěží nutno právě rozuměti ono spoluzávodění o výkony, ať již členů či nečlenů spolku. Spoluzávodění tu musí býti

ovládáno mravními zásadami, které musí zachovávat všichni, kdož mají na onom spoluzávodění účast. Jedná se tu o povšechné zásady řídící veškerou hospodářskou činnost vůbec a kterým se musí podřídit veškerí zúčastnění na této činnosti. Činnosti této může se zúčastniti právě tak jedinec jako i spolek zvlášť, jedná-li se o spolek zahrnující v sobě jedince, provozující stejnou hospodářskou činnost jako jedinec s nimi soutěžící. Žalobce byl k pracím v oboru své činnosti plně kvalifikován, prováděl meliorační práce pro vodní družstvo v N. řádně a k úplné spokojenosti, provedl je dokonce dříve, práce byly úředně za správné schváleny. Pakli se snad mohlo jednati o nějaké vady, byly to vady počátku prací a to nepatrného významu, způsobené menší počátečnou organisací a vadným počasím. Pakli stavební správa musila dáti své dozorce, stalo se tak jedině z důvodů praktických, šlo o velký podnik a zjev ten je obvyklým. Všechny tyto okolnosti a menší vady neměly však na konečné provedení celého podniku podstatného významu a jsou proto veškeré výtky žalovaným žalobci v inkriminovaném dopisu činěné úplně bezdůvodnými. Sami členové spolku doznali, že podání spolku na shora uvedené úřady působilo mezi členstvem rozvratně, vydáno podle nesprávných informací a bylo tudíž nejen ethicky nemorální, ale bylo i způsobilé poškoditi žalobce jako soutěžitele, čehož si žalovaný musil býti vědom. Údaje uvedené byly nepravdivé a nelze je považovati snad za kritiku neb nějaké oprávnění, k čemuž by snad spolek podle svých stanov byl oprávněn a kterých se žalovaný, poukazuje na §§ 2 a 3 stanov, dovolává. Účel spolku je jasně a přesně vymezen v uvedených ustanoveních a uvedeny i prostředky k dosažení účelu. Za prostředek správný nemůže býti však nikdy považováno jednání spolku učiněné uvedeným inkriminovaným dopisem. O d v o l a c í s o u d nevyhověl odvolání. D ů v o d y: Pokud jde o pasivní legitimaci žalovaného ke sporu, bylo podání inkriminovaného obsahu učiněno a bylo učiněno žalovaným. Odvolatel shledává neúplnost řízení v tom, že prvý soud nezjistil doslovného obsahu podání toho ani, jak bylo podepsáno. Ale, že podání, tvořící základ žaloby, tedy mající obsah v žalobě reprodukováný, bylo učiněno, uznal žalovaný již v žalobní odpovědi, že na valné hromadě jeho bylo usneseno obrátiti se na kompetentní úřady, aby se docílilo programového zadávání melioračních prací. A že žalovaný spolek podání to učinil, zjistil prvý soud dostatečně. Dalšího zjišťování obsahu podání toho, ani jako bylo podepsáno, nebylo tedy třeba. Námitkou, že žalobce měl se dříve obrátiti na rozhodčí sbor inženýrské komory, se prvý soud sice zvlášť nezabýval, ale nezáleží na tom, protože je to námitka nerozhodná. Odvolací důvod nesprávného hodnocení důkazů v tomto směru není proveden, protože odvolatel vůbec neříká, kterých důkazů se jeho výtka týká. Ani odvolací důvod nesprávného právního posouzení věci není v tomto směru opodstatněn. Pokud odvolatel popírá, že jest soutěžitelem, poukazuje se na správný výklad pojmu hospodářského styku soutěže v napadeném rozsudku a správný závěr prvního soudu z obsahu inkriminovaného podání i svědectví, že tu byl soutěžitelský úmysl mezi mladšími a staršími kolegy inženýry. Na tom, že spolek sám není podnikatelem a jako takový soutěžitelem, nezáleží. Stačí, že jeho členové jimi jsou. Proviniti se proti zákonu proti nekalé soutěži může zásadně každá osoba, třebas i nepodnikatel a nesoutěžitel

(Skála, str. 11, 36, Hamann 5, 13 ad A 3, 50 ad A, Rosenthal 13, 62), tím spíše spolek osob podnikajících a soutěžících, jedná-li způsobem přičinícím se zákonu proti nekalé soutěži, třeba v zájmu některých, ale na újmu jiných svých členů, nebo i nečlenů podnikatelů a soutěžitelů se členy jeho, právě tak, jako má zase aktivní legitimaci k ochraně svých členů proti nekalé soutěži, proti nim páchané. Poukazuje se i na §§ 2 a 3 stanov žalovaného spolku. Mylný je konečně i názor žalovaného, že právníckou osobu lze žalovati podle cit. zákona jen, jedná-li za ni zodpovědný orgán, t. j. fyzická osoba podle zákona nebo stanov k zastupování jejímu povoláná. Žalovaná smí býti, i když jednal zaměstnanec nebo i osoba třetí. V daném případě podání podepsáno bylo podle žaloby i žalobní odpovědi předsedou a jednatelem spolku. Oba jsou funkcionáři spolku a předseda jest podle § 10 stanov oprávněn zastupovati jej i na venek. Třebas podle § 10 stanov podání úřadům má podepsati předseda (nebo místopředseda) a tajemník, nevylučuje podpis sporného podání předsedou a jednatelem pasivní legitimace žalovaného spolku, protože předseda a jednatel podepsali je, vykonávající činnost spolkovou (v provozování jeho podniku), a žalovanému spolku bylo to známo (§ 17 cit. zák.), aniž záleží na nedostatku práva jednatele k spolupodpisu v takovém případě, ve kterém i třetí osoba může založiti pasivní legitimaci »majitele podniku« ke sporu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Pro přípustnost dovolání a jeho vyřízení je nerozhodné, že se žalovaný spolek z usnesení valné hromady ze dne 17. dubna 1935 rozešel a že snad právě zanikl, protože tím procesní plná moc právního zástupce žalovaného spolku nebyla dotčena. V této otázce nerozhoduje ustanovení § 1023 obč. zák., k němuž poukazuje žalobce, nýbrž platí zde obdobou předpisy práva procesního a to §§ 35 a 158 c. ř. s. Tyto otázky musil dovolací soud zkoumati samostatně, třeba procesní soud z popudu žalobcova zvláštním usnesením odepřel dovolání odmítnouti; závadné bylo by rozhodnutí procesního soudu, kdyby byl pravoplatně dovolání odmítl. V otázce pasivní legitimace žalované strany je nerozhodné, uvádí-li odvolací soud právem či neprávem, že žalovaná odeslání inkriminovaného dopisu doznala, když dovolatelka sama připouští, že odvolací soud skutečně tu vzal za prokázáno na základě provedených důkazů v souhlase se soudem procesním. Může-li býti žalovaná za obsah činěna odpovědnou, je otázka druhá, ale také na ni odpověděl soud odvolací správně ve smyslu kladném. Nejde tu o smluvní závazek, nýbrž o nárok žalobcův z jednání porušivšího zákon (quasidelikt); bylo-li pak zjištěno, že inkriminovaný projev byl odeslán jménem žalovaného spolku na základě usnesení valné hromady a že byl podepsán funkcionáři spolku, jmenovitě předsedou a nad to jednatelem, nesejde již na tom, že nebyl podepsán ještě také tajemníkem. Že podpisy nejsou pravé, dovolatelka vážně neuvádí a marně tu nadhazuje, že pravost podpisů nebyla zjištěna, když k tomu podle celého postupu za sporu nebylo příčiny. Nesejde na tom, zda je nebo není žalovaný spolek soutěžitelem v poměru k žalobci, nýbrž

rozhodným je, že k závadnému projevu došlo v hospodářském styku a za účelem soutěže, jak to správně dovodily nižší soudy; dovolatelka sama připouští, že chtěla dosáhnouti toho, aby byl v zadávání prací zaveden jakýsi systém, což přece musí mít také zpětné účinky na soutěžní poměry; ostatně plyne již z obsahu inkriminovaného projevu, že šlo o otázky soutěže, aniž sejde na tom, zda je spolek přístupný mladým i starším inženýrům a že se tyto skupiny nijak ve spolku netřídí. Jaké tu byly ještě také jiné pohnutky a popudy, je rovněž bez významu.

Čís. 14635.

K výkladu § 118 zákona čís. 26/29 Sb. z. a n.

Ustanovení třetího odstavce § 118 zák. čís. 26/29 Sb. z. a n. má na mysli jen zvýšení důchodů podle zvláštního původního předpisu § 177 zák. čís. 26/29 Sb. z. a n. a nelze je vztahovati na zvýšení dávek pensijního pojištění přiznané zákonem čís. 125/31 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 18. října 1935, Rv I 1819/35.)

Opačně: sb. n. s. čís. 14344.

Z pense, příslušející žalobci (statkovému úředníku) podle zákona čís. 130/21 sb. z. a n. ve výši 2.500 Kč ročně, vyplácela žalovaná žalobci 1.247 Kč, odečítajíc si částku 1.235 Kč, kterou žalobce dostával od Všeobecného pensijního ústavu, úřadovny B v P. Zákonem ze dne 21. února 1929 čís. 26 sb. z. a n. byly žalobci zvýšeny požitky, jež bral od pensijního ústavu, na 5.266 Kč ročně. Zvýšení to nijak se nedotklo požitků, vyplácených mu žalovanou. Když však byly žalobci zvýšeny opětovně požitky podle zákona ze dne 25. července 1931 čís. 125 sb. z. a n. o dalších 2.754 Kč ročně, přestala žalovaná platiti mu rentu tvrdíc, že jest oprávněna započítati si do ní částku, o kterou byly jeho pensijní nároky podle zák. čís. 125/31 sb. z. a n. zvýšeny. Žalobě na zjištění, že žalovaná k započtení této částky není oprávněna, **p r v ý s o u d** vyhověl, **o d v o l a c í s o u d** žalobu zamítl.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Nejvyšší soud odůvodnil již v rozhodnutí ve sb. n. s. čís. 14057 zásadu, že zákaz započtení na smluvní plnění ve smyslu § 118 odst. 2 zák. čís. 26/29 sb. z. a n. neplatí, má-li podle § 177a) zák. čís. 26/29 sb. z. a n. býti provedeno zvýšení dávek pensijního pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách odpovídající započtení poloviny nepojištěné služební doby. V souzené věci nejde ovšem o smluvní plnění ve smyslu druhého odstavce § 118 zák. čís. 26/29 sb. z. a n., nýbrž o závazek podle §§ 11 a 12 zák. z 18. března 1921 čís. 130 sb. z. a n., avšak v třetím odstavci § 118 zák. čís. 26/29 sb. z. a n. jest ustanoveno, že tyto závazky se nezmenšují o částku, o niž převyšuje důchod vyměřený podle zák. čís. 26/29 sb. z. a n. důchod, na nějž měla oprávně-